

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή).

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτική πύκνωση (59 λέξεις)

Η αρθρογράφος, αναφερόμενη στην εργασία, την παρουσιάζει ως μια δημιουργική απασχόληση που βοηθά το άτομο να ζήσει ποιοτικά και να ολοκληρωθεί ως προσωπικότητα. Τονίζει, ωστόσο, και την αρνητική της επίδραση στην ψυχοσωματική υγεία του εργαζόμενου, αφού, παρά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας σήμερα, οι απαιτήσεις, ο φόρτος και η πίεση στη δουλειά δύνανται να οδηγήσουν το άτομο σε εξουθένωση.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 2 η αρθρογράφος επεξηγεί τον όρο «*Burn-out*» (ορισμός), δηλαδή ορίζει αυτό που ονομάζουμε στα ελληνικά «*Σύνδρομο Εργασιακής Εξουθένωσης*». Ειδικότερα, με αφορμή τα δεδομένα των ΗΠΑ, κατατάσσει την οριστέα έννοια στην κατηγορία «*παθολογία*» (γένος) και έπειτα διευκρινίζει το πώς αυτή διαφοροποιείται από άλλες παθολογικές καταστάσεις (ειδοποιός διαφορά), επισημαίνοντας ότι πρόκειται για μια κατάσταση που συνδέεται με την εργασία («*επαγγελματική παθολογία*») και χαρακτηρίζεται από γρήγορη κατανάλωση ψυχοσωματικής ενέργειας, καθώς και από παράλληλη μείωση της απόδοσης του εργαζόμενου. Στο πλαίσιο μιας πιο εξειδικευμένης περιγραφής του όρου, η αρθρογράφος επισημαίνει τις επαγγελματικές ειδικότητες που συνήθως «*χτυπά*» αυτό το σύνδρομο. Προκειμένου μάλιστα να τις διευκρινίσει περαιτέρω, αναφέρει συγκεκριμένα παραδείγματα αυτών, όπως τα επαγγέλματα που ασκούν κοινωνικό λειτουργό και κυρίως τους επαγγελματίες υγείας, δηλαδή γιατρούς, νοσηλευτές, κοινωνικούς λειτουργούς κ.ά. Παραδείγματα βέβαια εντοπίζονται και κατά την παράθεση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας (κινητών, λάπτοπ, E-mail, SMS, MSN) με τα οποία ένας εργαζόμενος, επικοινωνώντας στο πλαίσιο της δουλειάς του, ουσιαστικά επεκτείνει τις ώρες εργασίας του ακόμα και πάνω από τις δέκα ανά μέρα.

Στη συγκεκριμένη παράγραφο τα παραδείγματα φαίνεται πως παρατίθενται απλώς για να διευκρινίσουν επιμέρους πληροφορίες μέσα στα σχόλια / λεπτομέρειες. Αντίθετα, ο ορισμός

εντοπίζεται στη θεματική περίοδο και η επεξήγησή του ουσιαστικά απλώνεται σε όλη την παράγραφο. Κατ' επέκταση, στην προκειμένη περίπτωση ο τρόπος ανάπτυξης του ορισμού είναι πιο βασικός και μάλιστα ισχυρότερος ως προς το επικοινωνιακό αποτέλεσμα σε σχέση με τα παραδείγματα, αφού εξυπηρετεί τη βασική πρόθεση της συντάκτριας να επεξηγήσει το σύνδρομο «Burn-out», το οποίο την απασχολεί σε όλο το κείμενο, όπως φαίνεται και από την αναφορά του όρου στον τίτλο.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Στον τίτλο του Κειμένου 1 («*Burn-out: Όταν η δουλειά μάς φτάνει... στα άκρα*») εντοπίζουμε δύο σημεία στίξης: την «άνω και κάτω στιγμή / διπλή τελεία» (:) και τα «αποσιωπητικά» (...). Το πρώτο σημείο συνοδεύει τον όρο «Burn-out» και ουσιαστικά δηλώνει ότι το υπόλοιπο του τίτλου («*Όταν η δουλειά μάς φτάνει... στα άκρα*»), δίνει μια ερμηνεία αυτού του όρου, στην προκειμένη μάλιστα περίπτωση με συνυποδήλωση. Για αυτήν ακριβώς τη μεταφορική χρήση της γλώσσας μάς προετοιμάζουν τα αποσιωπητικά: *Η δουλειά μάς φτάνει... στα άκρα* (μεταφορά). Τα αποσιωπητικά δηλώνουν με έμμεσο και υπαινικτικό τρόπο το μήνυμα του τίτλου, ότι δηλαδή η εργασία σήμερα συχνά εξουθενώνει τα άτομα. Με κυριολεκτική χρήση της γλώσσας ο ίδιος τίτλος θα μπορούσε να είναι:

Burn-out: Η δουλειά μάς εξουθενώνει (κουράζει στον μέγιστο βαθμό).

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο ποίημα πρωταγωνιστές είναι ένα ψαλίδι και ένα ρολόι. Μέσα από την περιγραφή αυτών φαίνεται πως αποτυπώνεται η καθημερινότητα ενός ατόμου που εργάζεται όλη μέρα, με βασικό ίσως εργαλείο της δουλειάς του το ψαλίδι. Θα μπορούσε να ήταν ένας ράφτης ή μια μοδίστρα. Σε κάθε περίπτωση, πρόκειται για έναν άνθρωπο που δεν ανήκει σε αυτούς «που 'ναι πιο τυχεροί πλασμένοι» και μπορούν να απολαμβάνουν ένα ανανεωτικό «ξέσκασμα». Ο ήρωας, σαν νεκροζώντανος, χειμώνα - καλοκαίρι, δουλεύει κλεισμένος στον χώρο εργασίας του όσο τού ορίζει το ρολόι (αυτό που μόνο «μετράει τη δουλειά του ψαλιδιού») μέχρι «τελικής πτώσεως»: μέχρι αργά το βράδυ να τού φύγει το ψαλίδι από το χέρι, προφανώς από την κούραση, και «ο κρότος» από το πέσιμο εκείνου «απάνω στο τραπέζι» να αντηχήσει στο δωμάτιο, προσφέροντάς του μια υποτυπώδη «συντροφιά» και ελπίδα μέσα στην εργασιακή «καταδίκη» και μονοτονία που βιώνει. Οι μαθητές αναμένεται να μιλήσουν για συναισθήματα λύπης, θλίψης, συμπόνιας. Είναι άλλωστε λογικό να συμπάσχει κανείς με έναν άνθρωπο ο οποίος δείχνει να βασανίζεται, και μάλιστα στην καθημερινότητά του, έχοντας θυσιάσει τη ζωή και τις ελπίδες του σε μια εξοντωτική εργασία. Κάθε βέβαια τεκμηριωμένη απάντηση θα πρέπει να γίνει αποδεκτή.